

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot Verpleegkundige
voltijd/duaal

Hogeschool Rotterdam

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Opleiding tot Verpleegkundige
voltijd/duaal

Hogeschool Rotterdam

CROHO nr. 34560

Hobéon Certificering

Datum

16 april 2019

Auditpanel

Drs. W.G. van Raaijen (voorzitter)

Prof. Dr. P. Moons

Dr. M.J.M. Adriaansen

J. Stegeman (student-auditor)

Secretaris

H.R. van der Made

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	5
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	7
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	23
BIJLAGE I	Scoretabel	25
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	27
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	31
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	33

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Hogeschool Rotterdam
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief, november 2013
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Opleiding tot Verpleegkundige
registratienummer croho	34560
domein/sector croho	Gezondheidszorg
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Nursing
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Rochussenstraat 198, 3015 EK Rotterdam
varianten	Voltijd/voltijd verkort/duaal (deeltijd/flexibele deeltijd)
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	17 januari 2019

2. SAMENVATTING

De hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige (hbo-V) van Hogeschool Rotterdam (HR) is één van de 17 hbo-V-opleidingen in Nederland.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert de door haar beoogde leerresultaten, die gelden voor alle varianten, op het meest recente beroeps- en opleidingsprofiel BN2020 dat landelijk is vastgesteld. Daardoor voldoen de beoogde leerresultaten aan de vereisten van oriëntatie, inhoud en niveau. Het profiel is bovendien door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau.

Onderzoek is stevig in het opleidingsprofiel verankerd, internationalisering als onderdeel van de professionele verpleegkundig oriëntatie is al wel beleidsmatig uitgewerkt, maar nog niet in het profiel geëxpliciteerd.

De profilering/positionering van de opleiding ten opzichte van andere hbo-V-opleidingen is nog in ontwikkeling, de wisselwerking met het afnemende werkveld is sterk: het is nauw betrokken bij de opleiding, zijn inbreng is voor de ontwikkeling van de opleiding betekenisvol en de contacten worden ook op strategisch niveau onderhouden.

De opleiding voldoet op Standaard 1 aan de basiskwaliteit: qua oriëntatie, inhoud en niveau zijn de beoogde leerresultaten prima op orde, maar haar focus op internationalisering en de eigen profilering behoeven nog een vertaalslag naar de beoogde leerresultaten. Het panel beoordeelt Standaard 1 dan ook voor alle varianten als **'voldoende'**.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

De opleiding realiseert qua vormgeving en inhoud een buitengewoon aantrekkelijk programma, dat door studenten als uitdagend en gestructureerd wordt ervaren. Er is aandacht voor diversiteit en excellentie. De leeruitkomsten van de verschillende onderwijseenheden/periodes bieden een dekkende vertaling van de beoogde leerresultaten. De opleiding kent een uitstekende wisselwerking met de praktijk en het praktijkaandeel in de opleiding is substantieel en betekenisvol; stages zijn opgenomen in het gehele curriculum en bestuurlijke verankering in het werkveld zorgt voor commitment van zorginstellingen bij het bieden van stageplaatsen.

Hoewel de opleiding streeft naar verdere versterking, kent het curriculum meerdere mogelijkheden voor studenten om zich uiteen te zetten met de internationale context en dimensie van het verpleegkundig beroep, al meer dan de beoogde leerresultaten doen vermoeden. De onderzoekcomponent binnen het programma en de betrokkenheid hierbij van het kenniscentrum, is bovengemiddeld stevig.

De opleiding houdt goed zicht op het studiesucces van haar studenten. De doorstroom van mbo naar hbo faciliteert de opleiding extra met een keuzemodule; studenten waarderen dit, evenals de juiste, feitelijke, informatie die zij voorafgaand aan instroom – maar ook nadat zij zijn ingestroomd – over de inhoud van hun opleiding ontvangen. Excellente studenten kan de opleiding nog beter faciliteren bij het honourstraject, hoewel zij ook worden bediend door het minorenaanbod.

Het panel sprak met een voortreffelijk docententeam dat, ondanks de aanwas van relatief veel nieuwe docenten, goed op elkaar is ingespeeld en alle expertise in huis heeft om het programma uit te voeren. Er is duidelijk sprake van een professionele, informele cultuur, gericht op samenwerking en kwaliteitsverbetering. Studenten waarderen de goede toegankelijkheid van hun docenten. Ook de professionalisering heeft de opleiding uitstekend op orde. Met name het ingezette traject in didactische beeldcoaching is niet enkel een professionaliseringsactiviteit, maar stimuleert ook onderling vertrouwen en teambuilding.

De gerichtheid binnen het curriculum op het ontwikkelen van onderzoekend vermogen bij studenten reflecteert zich in de aanwezigheid van docent-onderzoekers, waaronder maar liefst acht gepromoveerde docenten en zes promovendi.

De fysieke leeromgeving heeft de opleiding adequaat ingericht. De voorzieningen zijn op orde; de enige kanttekening die studenten erbij plaatsen is de beperkte aanwezigheid van 'stopcontacten' en de behoefte om het aantal rustige werkplekken uit te breiden. De opleiding biedt een uitstekende omgang met studenten met een studiebeperking; de OC is stevig en van betekenis. De studiebegeleiding is effectief, onder meer door inzet van peer coaching en alumni.

Met name het stevige en goed doordachte curriculum, de krachtige wisselwerking met beroepspraktijk en onderzoek, die zich nadrukkelijk weerspiegelt in de capaciteiten en de professionele attitude van de individuele docenten en in het collectief, als de krachtige studiebegeleiding, brengt het panel in zijn afwegingen bij Standaard 2 tot het oordeel '**goed**'.

Standaard 3. Toetsing

De opleiding heeft een heldere visie op toetsen, die goed aansluit op haar didactisch concept. Zij borgt de validiteit, betrouwbaarheid en – voor studenten – de transparantie van de toetsing. Ook de variatie in toetsen is prima op orde, zorgvuldig afgestemd op het voorafgaande onderwijs en de te toetsen leerdoelen. Examencommissie en toetscommissie zijn beide stevig in positie, staan borg voor het eindniveau, hanteren een heldere verbeteragenda en stimuleren een kwaliteitsbewustzijn rondom toetsing, onder meer door toetsconstructeurs te ondersteunen en de kalibratie tussen beoordelaars te stimuleren. Het samennemen van stagebeoordeling en assessment is een goede gedachte; de beoordelingssystematiek van het CGI is, zo weet ook de opleiding, voor verbetering vatbaar.

Met name vanwege de bovengemiddelde stevigheid van het toetssysteem, met een fraaie variatie in toetsvormen en de stevigheid van het afstudeerprogramma, waar in de toetsing van alle competenties de student op het niveau van de beginnende beroepsbeoefenaar wordt beoordeeld en de student de mogelijkheid heeft over de vorm van zijn afstudeeropdracht zelf de regie te voeren, komt het panel voor Standaard 3 tot het oordeel '**goed**'.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het afstudeerniveau van de hbo-V opleiding van Hogeschool Rotterdam is bovengemiddeld en consistent hoog. De sterke wisselwerking tussen lectoraten en het programma heeft nadrukkelijke impact op de kwaliteit van afstuderen. De toegekende cijfers zijn passend. Het werkveld is zeer te spreken over de afgestudeerden, de waardering onder alumni neemt significant toe.

Het panel beoordeelt de bovengemiddeld hoge kwaliteit van afstuderen als '**goed**'.

Algemene conclusie:

In lijn met de beslisregels van de NVAO komt het panel met het oordeel 'voldoende' voor standaard 1 en het oordeel 'goed' voor de standaarden 2 tot en met 4 voor de opleiding als geheel tot het oordeel '**goed**'.

Het panel adviseert de NVAO dan ook de hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Rotterdam, in zowel de voltijdse, de uitfaserende deeltijdse als de duale variant, opnieuw te accrediteren voor een periode van zes (6) jaar.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 16 april 2019.

3. INLEIDING

De hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige (hbo-V) van Hogeschool Rotterdam (HR) is één van de 17 hbo-V-opleidingen in Nederland. Zij overleggen met elkaar in het Landelijk Overleg Opleidingen Verpleegkunde (LOOV).

De Rotterdamse hbo-V-opleiding maakt deel uit van het Instituut voor Gezondheidszorg (IVG), één van de dertien instituten van Hogeschool Rotterdam. De bachelor hbo-V is met 1610 studenten en 110 docenten de grootste opleiding van het instituut. Het pand waarin de opleiding is ondergebracht, heeft de uitstraling van een zorginstelling en staat in het centrum van de multiculturele stad Rotterdam; de studenten- en docentenpopulatie is – in lijn met de context waarin de hogeschool, en dus ook de opleiding, opereert – divers.

De opleiding Verpleegkunde werkt intensief samen met het Kenniscentrum Zorginnovatie (KCZI) van de hogeschool. Opleiding en Kenniscentrum hanteren een gezamenlijke kennisagenda.

De Rotterdamse hbo-V-opleiding kent ten tijde van de audit vijf (feitelijk: drie) varianten: voltijd; voltijd verkort, duaal, deeltijd en de flexibele deeltijd. Opleidingsprofiel en afstuderen zijn voor alle varianten identiek. Ten tijde van de audit is de deeltijdse variant (2,5 jaar) in afbouw en bevinden zich nog studenten in de tweede helft van het tweede studiejaar en in het derde jaar. Het panel heeft als onderdeel van de accreditatieaudit met name het behaalde eindniveau van deze variant beoordeeld, alsook de zorgvuldigheid van de afbouw. Accreditatiebeoordeling van de nieuwe flexibele deeltijdse variant gebeurt later, in een afzonderlijke clustervisitatie flexibele deeltijdopleidingen.

De opleiding kent vier resultaatverantwoordelijke onderwijsteams: jaar 1, jaar 2, jaar 3 en 4 en flex/deeltijd. De opleiding kent twee onderwijsmanagers die de aansturing van de onderwijsteams hebben verdeeld en samen verantwoordelijk zijn voor ongeveer 110 docenten. Ieder studiejaar van de voltijdopleiding heeft twee coördinatoren. In de deeltijdroutes is één coördinator voor alle leerjaren verantwoordelijk voor de afstemming.

De opleiding heeft een curriculumraad, een opleidingscommissie, een beroepenveldcommissie en een toetscommissie. Er is een opleidings-overstijgende examencommissie en een Instituut Medezeggenschapsraad (IMR), waarin de opleiding participeert.

Verbeteracties na de vorige accreditatie

Belangrijkste aanbevelingen uit de voorgaande visitaties (2012/2014) zijn: (i) het versterken van de internationale oriëntatie, (ii) het uitbouwen en borgen van Evidence Based Practice (EBP) in het onderwijs, (iii) het verbeteren van de relatie met het werkveld, (iv) het verhogen van de tevredenheid van het werkveld, medewerkers en studenten, (v) het vergroten van het aantal masteropgeleide docenten en (vi) het proactief borgen van de kwaliteit van de toetsen.

Het landelijke opleidingsprofiel BN2020, dat de opleiding samen met de 16 andere Verpleegkunde-opleidingen tot stand heeft gebracht, was in 2015 aanleiding om het curriculum te herzien. Het nieuwe curriculum is studiejaar 2016-2017 in jaar 1 en 4 geïmplementeerd, in studiejaar 2017-2018 in jaar 2 en, in het lopende studiejaar, in leerjaar 3. Door deze aanpak was het voor het panel mogelijk om het afstudeerniveau te beoordelen van het vernieuwde curriculum.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

De verpleegkundeopleiding van de Hogeschool Rotterdam baseert zich voor alle varianten van het programma op het meest recente Beroeps- en Opleidingsprofiel van de Bachelor in Nursing (BN 2020). Het ontwikkelproces van dit landelijke profiel impliceert een brede, ook internationale, oriëntatie op het beroepsdomein van de bacheloropgeleide verpleegkundige. Daarbij wordt ook een koppeling gemaakt met het in het NLQF beschreven niveau 6 van de bachelor. Het landelijke beroeps- en opleidingsprofiel is bovendien breed gevalideerd door het Nederlandse werkveld, dat via klankbordgroepen een bijdrage leverde. Ook de in 2011 opgestelde Body of Knowledge and Skills is in het BN2020-profiel verwerkt. Het ontwikkelproces is uitgemond in de formulering van een zevental competentiegebieden/rollen binnen het verpleegkundig beroep (zie figuur 1).

Deze zeven rollen zijn verbonden met de internationaal gehanteerde Canadian Medical Education Directions for Specialists (CanMeds) en vertaald naar competenties en bijbehorende 'kernbegrippen', die sturend zijn geweest voor de inrichting van het programma en het formuleren van de leerdoelen van de afzonderlijke onderwijseenheden. Zo is bijvoorbeeld de competentie 'Zorgverlener' gedefinieerd in termen van 'klinisch redeneren', 'zelfmanagement versterken', 'uitvoeren van zorg' en het 'indiceren van zorg'.

Fig. 1 Rollen verpleegkundige

Kern van de beroepsuitoefening is de verpleegkundige in de rol van zorgverlener. Alle andere bekwaamheden raken aan die centrale rol.

Het panel stelt vast dat onderzoekend vermogen expliciet en op gedegen wijze is opgenomen in de beoogde leeruitkomsten, met name geëxpliciteerd in de rol van *reflectieve EBP professional*. Het panel is gecharmeerd van de heldere opvatting die de opleiding heeft over de betekenis van praktijkgericht onderzoek voor haar studenten: deze sluit aan op de in het BN2020-profiel verwoorde visie op onderzoek, die zich richt op het ontwikkelen van een onderzoekende houding, het toepassen van kennis uit bestaand onderzoek en het zelf onderzoek doen. Niet de rol van 'wetenschappelijk onderzoeker', maar die van de 'onderzoekende, kritische professional' staat daarbij centraal; *Evidence Based Practice* is het sleutelbegrip.

Het opleidingsprofiel van de verpleegkundige hbo-bachelor van Hogeschool Rotterdam ontbeert (nog) een expliciete focus op internationalisering en diversiteit. Wel formuleert de opleiding in haar ZER als doelstelling van haar onderwijs omtrent internationalisering dat zij de student zich bewust wil laten worden van de eigen professie in Nederland in relatie tot het buitenland, en de studenten wil aanzetten tot het benutten van internationale expertise.

Dit is in lijn met het conceptbeleidsplan 'Nursing Abroad' dat de opleiding voor het panel ter inzage had. Gelet op de – ook tijdens de audit door het management uitgesproken – ambities in dezen en hetgeen de opleiding in het onderwijs (zie Standaard 2) op het punt van internationalisering al realiseert, ligt volgens het panel een vertaling van de doelstellingen van het opgestelde beleidsplan internationalisering naar het eigen opleidingsprofiel voor de hand.

De opleiding beoogt een aantal thema's extra aandacht te geven. Dit zijn: (i) diversiteit van de zorgvragers en inclusiviteit voor de student, (ii) zelfmanagement van de zorgvragers en eigen regie van de student, en (iii) klinisch redeneren/Evidence-Based Practice (EBP).

Op zichzelf goede accenten voor een verpleegkundige opleiding, zo vindt het panel, maar ten opzichte van andere hbo-V-opleidingen niet zonder meer profilerend. De opleiding vindt dit ook, want in haar ZER schrijft zij dat de daadwerkelijke Rotterdamse inkleuring nog gaande is. Deze inkleuring moet verder gestalte krijgen door de drie genoemde thema's nadrukkelijker te verbinden met de wijkzorgsetting. Het panel waardeert deze nadere concretisering en adviseert de opleiding om de Rotterdamse inkleuring in haar opleidingsprofiel te accentueren.

Uit het gesprek dat het panel met werkveldvertegenwoordigers voerde, bleek een grote betrokkenheid bij de opleiding; de opleiding organiseert viermaal per jaar een zogenaamd Afstemmingsoverleg met een brede werkveldvertegenwoordiging, waarin de uitwisseling over actuele thema's centraal staat. Met praktijkopleiders van verschillende zorginstellingen bespreekt de opleiding stelselmatig ontwikkelingen in het werkveld en veranderingen in het curriculum.

Het panel was onder de indruk van de wijze waarop de opleiding binnen het Rotterdamse Zorgpact het werkveld committeert aan het leveren van voldoende stages en begeleidingscapaciteit. Dat zij de contacten met het werkveld ook insteekt op strategisch niveau, is daarbij van betekenis. De alumnivereniging is in juli 2018 nieuw leven ingeblazen. Het werkveld typeert tijdens de audit de relatie met de opleiding als 'inhoudelijk en open'; zij ervaren dat hun bijdragen serieus worden genomen. Het panel vindt dat er sprake is van een functionele en krachtige wisselwerking tussen opleiding en praktijk.

Weging en Oordeel

De opleiding baseert de door haar beoogde leerresultaten, die gelden voor alle varianten, op het meest recente beroeps- en opleidingsprofiel BN2020 dat landelijk is vastgesteld. Daardoor voldoen de beoogde leerresultaten aan de vereisten van oriëntatie, inhoud en niveau. Het profiel is bovendien door een brede vertegenwoordiging vanuit het werkveld gevalideerd. Internationale referentiekaders hebben een rol gespeeld bij het definiëren van het bachelorniveau.

Onderzoek is stevig in het opleidingsprofiel verankerd, internationalisering als onderdeel van de professionele verpleegkundig oriëntatie is al wel beleidsmatig uitgewerkt, maar nog niet in het profiel geëxpliciteerd.

De profilering/positionering van de opleiding is ten opzichte van andere hbo-V-opleidingen nog in ontwikkeling, de wisselwerking met het afnemende werkveld is sterk: het is nauw betrokken bij de opleiding, zijn inbreng is voor de ontwikkeling van de opleiding betekenisvol en de contacten worden ook op strategisch niveau effectief onderhouden.

De opleiding voldoet op Standaard 1 aan de basiskwaliteit: qua oriëntatie, inhoud en niveau zijn de beoogde leerresultaten prima op orde, maar haar focus op internationalisering en de eigen profilering behoeven nog een vertaalslag naar de beoogde leerresultaten. Het panel beoordeelt Standaard 1 dan ook voor alle varianten als **'voldoende'**.

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). Opleidingsspecifieke voorzieningen worden beoordeeld, tenzij het gaat om instellingsbrede voorzieningen waarover bij de ITK al is gerapporteerd.

Bevindingen

De opleiding wordt programmatisch in vijf (feitelijk drie) varianten uitgevoerd: voltijd, voltijd-verkort, duaal, deeltijd (uitfaserend) en flexibele deeltijd. De laatste variant valt buiten de beoordeling.

De verkorte voltijd duurt 3 jaar, is bedoeld voor studenten met een mbo-verpleegkundige vooropleiding – en dus met enige vakinhoudelijke bagage – zonder arbeidscontract.

In de duale variant werken studenten vanaf hun derde jaar 24 tot 28 uur bij een zorgorganisatie en volgen zij parallel hieraan onderwijs.

Voor mbo-verpleegkundigen met minimaal 2 jaar werkervaring en een arbeidscontract in de zorg van minimaal 24 uur, biedt Hogeschool Rotterdam sinds twee jaar een 2,5 jaar durende deeltijdopleiding aan die ten tijde van de audit bezig is uit te faseren en zal overgaan in de flexibele deeltijdopleiding. Het panel heeft vastgesteld dat de uitfasering van het 'oude' deeltijdse programma op een zorgvuldige wijze gebeurt. De opleiding zorgt ervoor dat het beperkte aantal studenten dat nog in het programma studeert, zodanig wordt gefaciliteerd en begeleid dat zij binnen een realistische termijn kunnen afstuderen. De examencommissie heeft daarbij een zware adviserende rol. In de hierna volgende beschrijving en beoordeling van het programma ligt het accent op de voltijdse en duale varianten.

Programma

De eerste twee studie jaren van de reguliere vierjarige voltijdse en duale variant zijn programmatisch hetzelfde; aan het einde van het tweede jaar kiest de student voor een vervolg in de voltijdse of de duale variant. Ook jaar 3 en 4 zijn voor de beide varianten inhoudelijk identiek, zij het dat de opdrachten van de minoren in het vierde jaar voor de duale variant in omvang zijn afgestemd op werkende studenten.

Studenten die de voltijd-verkort volgen, krijgen het eerste semester een samengesteld onderwijsprogramma van geheel leerjaar 1 afgestemd op de vooropleiding (mbo Verpleegkunde). Zij lopen geen stage. Vervolgens stromen zij in semester 2 van het tweede leerjaar in waarna ze het reguliere programma volgen.

Didactisch concept

De Hogeschool Rotterdam, en daarmee de bachelor hbo-V, conformeert zich aan de onderwijstheorie van G. Biesta (2015), die onder meer onderscheid maakt in kwalificerende, socialiserende en subjectiverende leertaken.¹ Het sociaal-constructivistische onderwijsmodel van de opleiding is als volgt te typeren: (i) integraal competentiegericht onderwijs in een levensechte, krachtige leeromgeving met realistische, levensechte en actuele beroepsvraagstukken; (ii) regierol voor de student waarbij zijn eigen leerproces centraal staat; (iii) activerend onderwijs met gevarieerde, (inter-)actieve en digitale werkvormen die actief en

¹ *Kwalificatie* betreft het verwerven van kennis, vaardigheden en houding; *socialisatie* draait om de manieren waarop we via onderwijs deel worden van bestaande tradities en praktijken; *subjectificatie* gaat over emancipatie en vrijheid en over de verantwoordelijkheid die daarmee gepaard gaat.

zelfsturend gedrag stimuleren; (iv) bij voorkeur kleine groepen (inclusief onderwijs, circa 18 studenten per groep). Het panel ziet de uitwerking van de onderwijsvisie en het didactisch concept goed terug in het de uitvoering van het programma.

Inhoudelijke opbouw en samenhang

Het nieuwe curriculum dat vanaf het cohort 2016-2017 is gestart, heeft de opleiding ontworpen naar het leerlijnenmodel van De Bie. Dat geldt met name voor de 'onderbouw'. Zo is er sprake van: (i) een kennislijn, waarin verwerving van theoretische kennis en inzicht in concepten centraal staan en de student leert om klinisch te redeneren binnen het verpleegkundig proces. De vakgebieden verpleegkunde, anatomie, fysiologie, geneeskunde, ethiek, psychologie, gezondheidsrecht en sociologie in opdrachten en casuïstiek maken deel uit van de kennislijn. In (ii) de vaardighedenlijn staan verpleegtechnische vaardigheden en algemene professionele vaardigheden, zoals communicatie centraal; in de (iii) praktijklijn staan de stages en projecten geprogrammeerd. In het eerste jaar voeren studenten projecten uit binnen de opleiding, in het tweede jaar werken zij ook interprofessioneel samen met studenten van andere opleidingen in het Urban Health Project (UHP); (iii) In de regielijn, tot slot, staat het eigen leerproces van de student centraal en reflecteert hij op zijn studievoortgang.

De inhoud in de eerste twee studie jaren is thematisch geordend. Zo ligt de focus in het eerste studiejaar op 'de gezonde mens', is de opbouw gemaakt van jong naar oud en heeft ieder kwartaal een deelthema. In jaar 2 staat 'de zieke mens' centraal met in de twee blokken van het eerste semester een focus op respectievelijk de chronisch zieke zorgvrager en de kwetsbare oudere.

In het derde en vierde studiejaar, de hoofdfase, levert de student vier grote integrale opdrachten op, voert hij omvangrijke stages uit en levert hij in het kader van zijn stage de afstudeeropdracht af.

Integrale bestudering van het curriculum leert het panel dat de opleiding de beoogde leerresultaten heeft geconcretiseerd in drie beheersingsniveaus met richtinggevende leeruitkomsten voor het programma. Zo kan de student op niveau 1 (einde propedeuse) als uitwerking van de competentie 'klinisch redeneren en uitvoeren van zorg' 'op basis van een eenvoudige casus op papier klinisch redeneren', kan hij na de stage in jaar 2 'op basis van verzamelde informatie de verpleegkundige zorgvragen, zorgresultaten en verpleegkundige interventies vaststellen, is hij na de stages in jaar 3 in staat 'rekening te houden met culturele diversiteit' en kan hij op het hoogste niveau (einde jaar 3 en jaar 4) 'verpleegkundige evidence based interventies kiezen op grond van klinisch redeneren en beoogde zorgresultaten'. Vervolgens heeft de opleiding het nieuwe onderwijs ontworpen met behulp van matrices per leerjaar en onderwijsperiode, om ervoor te zorgen dat het curriculum een dekkende vertaling oplevert van de beoogde leerresultaten. Als blijkt dat onderdelen versterkt kunnen worden, zoals recent bij kennis- en vaardigheidsonderdelen in het eerste en tweede jaar is gebeurd, heeft de opleiding hier goed zicht op.

Het panel vindt, na bestudering van het studiemateriaal, dat de opleiding onderwijs verzorgt dat de beoogde leerresultaten volledig afdekt. Ook de inrichting van de curricula is weloverwogen gebeurd. Leerlijnen zorgen in de eerste twee studie jaren voor een goede verticale samenhang, terwijl de thematische ordening de horizontale samenhang borgt. Een competentiedekkingsmatrix, ten slotte, geeft inzicht in de wijze waarop de opleiding borgt dat alle beoogde leerresultaten in voldoende mate – en telkens op een hoger niveau – in het programma aan bod komen.

Beroepsvaardigheden

Zoals gezegd, kent het programma een vaardighedenlijn en een praktijklijn, waarin de student zijn vaardigheden leert en, eerst in simulaties, later in de praktijk oefent. In het eerste leerjaar kent ieder blok vier kennisweken, twee vaardigheidsweken en twee praktijkweken, de zogenoemde Verpleegkundige In Actie (ViA)-weken, die aanvankelijk – zo begreep het panel uit evaluaties – inhoudelijk nog niet altijd voldoende aansloten op de andere leerlijnen, maar voor 2018-2019 zijn verbeterd. In het tweede leerjaar kent ieder blok ook vier kennisweken en twee vaardigheidsweken, is er een internationale week en een doorlopende lijn projectonderwijs (UHP), samen met andere opleidingen binnen het Instituut.

In het tweede semester van het tweede jaar lopen studenten een praktijkstage van vier dagen per week gedurende 18 weken, die start met twee weken voorbereiding. Hierin krijgen studenten reanimatielessen en onderricht in verpleegkundige vaardigheden. Ook stellen zij een startdocument op, gericht op te behalen competenties. Bij de voorbereiding hoort ook altijd een op de BoKS gebaseerde digitale kennistoets, die jaarlijks in overleg met het werkveld wordt geactualiseerd. De kennistoets is gepersonaliseerd en specifiek gericht op de context waarin de student stage zal gaan lopen. Het panel complimenteert de opleiding met deze benadering, die – zo vernam het tijdens de audit – studenten vertrouwen en daarmee een goede startpositie geeft bij hun stage.

Tijdens de stage zijn er terugkomdagen waarop praktijkcasuïstiek en vraagstukken van studenten besproken worden. Om alle studenten een goede stageplaats te kunnen bieden, worden de semesters in jaar 2 gespiegeld aangeboden: de helft van de studenten volgt eerst de theorieblokken, de andere groep studenten loopt eerst stage. Omdat de theorieblokken niet per se voorwaardelijk zijn voor de stage en de specifieke voorbereiding op de stage in het stagesemester zelf gebeurt, leidt de spiegeling volgens docenten en studenten niet tot problemen.

In het derde en vierde jaar werken studenten in omvangrijke stages in de praktijk. In het eerste semester van het vierde jaar kiezen studenten een minor; in het tweede semester werken zij 16 uur per week aan de afstudeeropdracht en lopen zij 3 dagen stage in de zorginstelling voor het afronden van de afstudeerstage.

In totaal volgen de studenten ca. 1900 uur stage in de praktijk en volgen zij daarnaast nog 400 uur praktijk-georiënteerd onderwijs.

Het panel waardeert de bijzonder sterke wisselwerking die het hbo-V programma van Hogeschool Rotterdam biedt tussen praktijk(ervaring) en binnenschools onderwijs.

Onderzoekvaardigheden

Het programma kent een onderzoekleerlijn die door alle vakken en binnen alle leerjaren van de opleiding loopt. Zo komen in het curriculum klinisch redeneren en het inoefenen van onderzoekvaardigheden in alle leerlijnen, leerjaren en opdrachten terug: in jaar 1 te beginnen met kennis over het doen van onderzoek, eindigend in het afstudeeronderzoek ter afsluiting van jaar 4. Het panel heeft de inhoud van de onderzoekleerlijn bestudeerd en vastgesteld dat deze is gericht op het ontwikkelen van onderzoekend vermogen bij studenten. Het panel ziet dat zij op een systematische wijze worden voorbereid op het doen van praktijkgericht onderzoek. Wat het panel verder opvalt, is de voortreffelijke geïnvolveerdheid van het Kenniscentrum Zorginnovatie (KCZI) in de opleiding. Zo maakt een van de lectoren en de verantwoordelijk hoofddocent voor de onderzoeklijn deel uit van de curriculumraad. Het panel vindt dit een compliment waard.

Internationalisering

Om de mogelijkheden voor buitenlandstages te vergroten heeft de opleiding naast de internationale samenwerking tussen gezondheidszorgopleidingen van het Consortium of Institutes of Higher Education in Health and Rehabilitation in Europe (COHERE) ook nieuwe contacten gelegd met onderwijsinstellingen in het buitenland, waaronder China.

Hierdoor is recent het aantal internationale stageplaatsen uitgebreid. In 2016-2017 zijn 49 studenten (6.8%) naar het buitenland geweest, in 2017-2018 waren dat er 60 (7.4%). Uit het studentengesprek tijdens de audit blijkt dat de opleiding haar studenten aanzet om buiten de eigen landsgrenzen de verpleegkundige zorg te bekijken, te ervaren en te vergelijken. Daarnaast beoogt de opleiding de internationale context in het kennisonderwijs nog explicieter aan de orde te stellen, waardoor studenten een bredere kennis opdoen van andere culturen en gewoonten alsook de internationale context van het beroep beter leren kennen. Het panel juicht dit toe, zeker in relatie tot de multiculturele context waarin de hogeschool opereert. Ook is de opleiding bezig de begeleiding van stagiaires in het buitenland te versterken door hiervoor meer begeleiders in te zetten. De opleiding streeft ernaar dat in 2020 10 procent van haar studenten gedurende de studie een ervaring opdoet in het buitenland. Het panel vindt dit een passend en – gelet op de genomen acties – een realistisch streven. Het panel vindt dat de opleiding op het gebied van internationalisering – mede gelet op de in het beleidsplan 'Nursing Abroad' (2018-2021) geformuleerde ambities – op de goede weg is.

Profilering

Het panel ziet dat de opleiding in alle varianten aandacht heeft voor de eigen regie van de student, de diversiteit van de zorgvrager, zelfmanagement en het klinisch redeneren. Voor wat betreft het onderdeel 'eigen regie' in de propedeuse constateerde het panel dat dit nog niet meeviel. Studenten, zo constateerde het panel, hebben nauwelijks een idee van de samenhang tussen eigen regie van henzelf en die van de patiënt. Docenten beschouwen dit als een 'vanzelfsprekende' samenhang, die stilzwijgend aanwezig is; de opleiding zou hier toch nog expliciet aandacht voor kunnen hebben.

De verbinding – als specifiek onderdeel van de eigen profilering (zie Standaard 1) – met de context van de wijkzorg moet (ook) als onderdeel van het programma nog vormkrijgen. Ten tijde van de audit werkt de opleiding aan een leerlijn over diversiteit, die zij in 2019-2020 wil implementeren; het onderwerp diversiteit krijgt dan zowel in het onderwijs, de toetsing als in onderzoek expliciet vorm. Een prima initiatief, vindt het panel.

Aansluiting vooropleiding, studeerbaarheid en studiebegeleiding

Het panel vindt dat de opleiding sinds de vorige visitatie veel aandacht heeft besteed aan de verbetering van het studiesucces. Het propedeuserendement is met 43% (2017) relatief laag. Uit een analyse onder eerstejaarsstudenten met een niet-verwante mbo-vooropleiding bleek een hoge uitval. Ook onder derdejaarsstudenten was de uitval ruim 10%. Uit gesprekken met derdejaarsstudenten kwam een te hoge studiebelasting als oorzaak naar voren, een uitkomst die ondersteund wordt door de studenten met wie het panel sprak en de informatie uit het studentenhoofdstuk in de Zelfevaluatie.

De opleiding heeft inmiddels een aantal maatregelen ingezet om vertraging en studie-uitval te voorkomen: (i) inzet peercoaches, (ii) Verplichte keuzevakken, het concept 'Gezond studeren', (iii) vermindering van studiebelasting in leerjaar 3 en 4 en (iv) extra ondersteuning bij vertraging.

Studenten die uit niet-verwante mbo-opleidingen instromen, adviseert de opleiding nadrukkelijk om het recent ontwikkelde keuzevak 'van mbo naar hbo' te volgen. Studenten die deze module hebben gevolgd, geven in evaluaties te kennen dat het keuzevak heeft bijgedragen aan hun zelfvertrouwen om een hbo-opleiding te volgen. De impact hiervan op het propedeuserendement zal de opleiding nog onderzoeken. Het initiatief weet het panel in ieder geval zeer te waarderen.

Ook biedt de opleiding het keuzevak biologie aan voor studenten die dit in hun vooropleiding niet in hun eindexamenprofiel hebben. Studenten vertelden tijdens de audit baat te hebben bij dit keuzevak. Het panel vindt dat de opleiding de mogelijke studiebelemmeringen goed in beeld heeft en hierop adequate maatregelen neemt.

Naast de gebruikelijke begeleiding van docenten binnen de school en tijdens de stages en het afstuderen, heeft de student in alle leerjaren de mogelijkheid om zelf een peercoach aan te vragen, gezien de diversiteit in vooropleiding. Deze peercoach kan ondersteuning bieden bij het maken van een studieplanning, de begeleiding bij de performance vakken professioneel communiceren en/of verpleegtechnische vaardigheden, anatomie, fysiologie en pathologie, en het afstuderen. Voor het aanvragen van een peercoach – die op zijn beurt ook weer aan zijn coachingsvaardigheden kan werken – ligt het initiatief bij de student. Het panel leerde tijdens de audit dat ca. 25% van de studenten een peercoach heeft, die de opleiding traint en die zij via een soort 'speeddate avond' verwerven. Ook maakt de opleiding gebruik van alumni als trainees. De opleiding ziet hier, met het panel, de grote meerwaarde van.

In 2016-2017 heeft de opleiding het concept 'gezond studeren' geïntroduceerd, hetgeen inhoudt dat de opleiding haar studenten aanzet tot actief studiegedrag. Dat wil zeggen dat zij haar studenten zodanig begeleidt dat zij de regie nemen over hun eigen studie; ook helpt de opleiding hen 'focus' te houden op één doel. Dat laatste gebeurt bijvoorbeeld door in het onderwijs- en toetsprogramma grotere toetseenheden van minimaal 4 EC in te richten.

Ook biedt de opleiding in de 'onderbouw' per week een clustering van één leerlijn aan, zodat de student zich daarop kan focussen. Aan het eind van de week is er een moment van feedback op het geleerde en de leerhouding, en een afronding van de week. De week erna kan de student zich weer helemaal richten op een volgende cursus. Naast het aanbrengen van focus betekent 'gezond studeren' ook het veelvuldig formatief toetsen, gecombineerd met minder summatieve toetsing en herkansingsmogelijkheden, om de student te motiveren de toets in één keer te halen. Hoewel de gedachte om door concentratie de studielast te verminderen de sympathie van het panel heeft, bleken studenten er nog niet veel van te merken.

Keuzevrijheid en excellentie

In het kader van de eigen regie biedt de Hogeschool Rotterdam een groot en divers keuze-aanbod, waaruit de student zelf een selectie maakt. Zo kan de student zowel in het eerste als tweede jaar kiezen uit een palet aan hogeschool brede keuzevakken tot een omvang van 12EC.

In het nieuwe opleidingsprofiel is voorzien in een half jaar keuzeruimte (30 EC) voor een minor, dat kan zowel binnen de hogeschool als erbuiten – via de website Kies op Maat (KOM). Dat laatste is ook mogelijk in het buitenland. Studenten kunnen hun studie via minoren verbreden of verdiepen. Zo is er bijvoorbeeld de minor 'Oncologie' en de minor 'Kinderen met een bijzondere zorgbehoefte' die zijn ontwikkeld met de Zorgacademie van het Erasmus MC. Studenten die deze minor volgen, krijgen vrijstellingen binnen de vervolgopleiding Oncologieverpleegkundige of Kinderverpleegkundige. Ook is er de minor 'Psychiatrie' die eveneens in nauwe samenwerking met het werkveld tot stand kwam.

Excellente studenten

Voor studenten die extra uitdaging willen, is er het honoursprogramma, waarin zij vanuit verschillende opleidingen binnen het IVG op projectbasis aan de slag gaan met een maatschappelijk vraagstuk. Het honoursprogramma wordt extra-curriculair uitgevoerd, levert studenten geen extra studiepunten op en wordt ten tijde van de audit niet door hbo-V studenten gevolgd. Het management geeft aan dat dit komt omdat het honoursprogramma conflicteert met de intensiteit van het derdejaarscurriculum. Hoewel excellente studenten hun profiel kunnen versterken met verdiepende minoren, vindt het panel dat de opleiding moet zoeken naar wegen om het honoursprogramma beter toegankelijk te maken voor haar excellente studenten.

Docententeam

Het voltallige docententeam van de Rotterdamse hbo-V opleiding heeft een omvang van 75,23fte. Dat is inclusief de onderzoekstaken die sommige docenten binnen het Kenniscentrum Zorginnovatie vervullen en die bekostigd worden vanuit het opleidingsbudget. De docent/student-ratio komt daarmee op 1 : 21. De omvang van het docentencorps is – zo valt ook uit de auditgesprekken met studenten en docenten, alsook uit de NSE 2018 – op te maken, zonder meer toereikend om het onderwijs uit te voeren. Studenten vinden hun docenten goed bereikbaar en altijd bereid tot extra ondersteuning.

Was de aanbeveling bij de vorige visitatie nog om het aantal masteropgeleide docenten te verhogen, ligt dit nu inmiddels op 84%. Het aantal gepromoveerde docenten is met acht verhoudingsgewijs hoog, evenals het aantal van zes docenten dat bezig is te promoveren. Het is duidelijk dat de relatie die de opleiding onderhoudt met het Kenniscentrum Zorginnovatie duidelijk impact heeft op het 'onderzoekend gehalte' van het docententeam: niet minder dan voor een omvang van 5fte zijn docenten actief binnen het KCZI, een voor hogescholen uitzonderlijk hoge inzet, zo constateert het panel.

Een door de opleiding opgesteld profiel van het docententeam met een weergave van functies, taakomvang, opleidingsniveaus, vakdeskundigheden, werkveldervaring en didactische bekwaamheden, leert dat de docenten gezamenlijk beschikken over alle vakdeskundigheden die nodig zijn om het curriculum naar behoren uit te voeren. Uitkomsten van het Medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) en de NSE (beide uit 2016) waren – hoewel er geen ondermaatse scores waren – voor de opleiding aanleiding om extra te investeren in de didactische bekwaamheid van het docententeam. Inmiddels heeft 74% van het docententeam het basisprogramma didactische bekwaamheid doorlopen en is 32% in het bezit van de BKE-kwalificatie. Het aantal BKE-gekwalficeerden is relatief laag, omdat recent veel nieuwe docenten zijn ingestroomd die, indien zij een vast contract hebben, in 2020 de BKE-training doorlopen moeten hebben; een streven dat de examencommissie als 'ambitieuw' betitelt. Twee docenten, verbonden aan de examencommissie, hebben een SKE-training volbracht, terwijl drie docenten ten tijde van de audit hier nog mee bezig zijn.

Het panel constateert dat de opleiding daadwerkelijk investeert in professionaliseringsactiviteiten, waaronder de individuele coachingsvaardigheden van docenten en hun vermogen om activerende didactiek toe te passen. Het panel is zonder meer gecharmeerd van het traject didactische beeldcoaching, waaraan alle docenten deelnemen en dat erop is gericht de kwaliteit van door docenten gegeven feedback aan studenten te verhogen. Daarbij worden docenten gefilmd in hun lessen, krijgen zij een analyse van het beeldmateriaal en een rapportage over hun wijze van feedback geven. Hoewel de impact van deze training nog niet ten volle is terug te zien in studentevaluaties, zag en hoorde het panel tijdens de audit dat het beeldcoachingsprogramma een mooie uitwerking heeft op de open en professionele houding van docenten, op de ontwikkeling van de kwaliteitscultuur en – bij een instroom van relatief veel nieuwe docenten niet onbelangrijk – de teamvorming. Het panel is over deze aanpak zeer te spreken.

Ook op de actuele kennis van wat er speelt in het werkveld scoort het docententeam hoog. Niet alleen zijn studenten hierover zeer te spreken, maar ook tijdens de audit merkt het panel dat docenten goed zijn aangesloten op de beroepspraktijk; ook fungeren de docenten als instellingsdocent, waarbij zij de stagiaires van één zorginstelling begeleiden en – bij 20 stagiaires binnen eenzelfde instelling – een dagdeel per week op de zorglocatie de studenten coachen en begeleiden.

Het panel is – met de studenten, die hun docenten over de volle breedte een hoge waardering geven in evaluaties – goed te spreken over de kwaliteit van het docententeam.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

De fysieke leeromgeving van de opleiding bevat een gesimuleerde zorgomgeving. Studenten vinden hun school lijken op een ziekenhuis met gangen en patiëntenkamers aan weerszijde; ook is er een thuiszorglokaal. Daarnaast zijn er skills-labs (eenpersoonspatiëntenkamers) waar studenten zelfstandig verpleegkundige vaardigheden kunnen oefenen. Het panel woonde hierin als onderdeel van de audit een assessment in verpleegkundige handelingen met een simulatiepatiënt bij en zag goed geoutilleerde ruimten. Recent heeft de opleiding het aantal praktijklokalen op verzoek van de studenten uitgebreid, wat de piekbelasting in periodes voorafgaand aan toetsen vermindert. Ook recent zijn alle docenten op een centrale plek in het gebouw van het Instituut voor Gezondheidszorg geplaatst. Afstemming en overleg is hierdoor beter gefaciliteerd. In evaluaties benoemen studenten dat zij behoefte hebben aan meer 'stopcontacten' en meer 'rustige werkplekken'.

In haar digitale omgeving gebruikt de opleiding drie – hogeschoolbrede – systemen; studenten waarderen de goed toegankelijke informatie over de inhoud en uitvoering van het onderwijs. Ook is er tevredenheid over de termijn waarbinnen docenten de uitslagen van toetsen leveren. Het informeren van studenten over wat er achter de schermen gebeurt met hun evaluaties kan de opleiding volgens de studenten nog verbeteren.

Het panel bestudeerde tijdens de audit de Jaarrapportage 2017-2018 van de OC. Deze wekt de indruk van een Opleidingscommissie die ertoe doet; zij doet concrete wijzigingsvoorstellen voor de OER, die leiden tot aanpassing, en organiseert scholingsbijeenkomsten voor haar leden. Een vierdejaarsstudent is voorzitter. De Hogeschoolgids 2018 bevat, naast de generieke OER, een bijlage Social Media Protocol, waarin het gebruik van social media in relatie tot de opleiding wordt gereguleerd. Het panel vindt dit een mooi, eigentijds initiatief.

Weging en Oordeel

De opleiding realiseert qua vormgeving en inhoud een buitengewoon aantrekkelijk programma, dat door studenten als uitdagend en gestructureerd wordt ervaren. Er is aandacht voor diversiteit en excellentie. De leeruitkomsten van de verschillende onderwijseenheden/periodes bieden een dekkende vertaling van de beoogde leerresultaten. De opleiding kent een uitstekende wisselwerking met de praktijk en het praktijktaandeel in de opleiding is substantieel en betekenisvol; stages zijn opgenomen in het gehele curriculum en bestuurlijke verankering in het werkveld zorgt voor commitment van zorginstellingen bij het bieden van stageplaatsen. Hoewel de opleiding streeft naar verdere versterking, kent het curriculum meerdere mogelijkheden voor studenten om zich uiteen te zetten met de internationale context en dimensie van het verpleegkundig beroep, al meer dan de beoogde leerresultaten doen vermoeden. De onderzoekcomponent binnen het programma en de betrokkenheid hierbij van het kenniscentrum, is bovengemiddeld stevig.

De opleiding houdt goed zicht op het studiesucces van haar studenten. De doorstroom van mbo naar hbo faciliteert de opleiding extra met een keuzemodule; studenten waarderen dit, evenals de juiste, feitelijke, informatie die zij voorafgaand aan instroom – maar ook nadat zij zijn ingestroomd – over de inhoud van hun opleiding ontvangen. Excellente studenten kan de opleiding nog beter faciliteren bij het honourstraject, hoewel zij ook worden bediend door het minorenaanbod.

Het panel sprak met een voortreffelijk docententeam dat, ondanks de aanwas van relatief veel nieuwe docenten, goed op elkaar is ingespeeld en alle expertise in huis heeft om het programma uit te voeren. Er is duidelijk sprake van een professionele, informele cultuur, gericht op samenwerking en kwaliteitsverbetering. Studenten waarderen de goede toegankelijkheid van hun docenten. Ook de professionalisering heeft de opleiding uitstekend op orde. Met name het ingezette traject in didactische beeldcoaching is niet enkel een professionaliseringsactiviteit, maar stimuleert ook onderling vertrouwen en teambuilding.

De gerichtheid binnen het curriculum op het ontwikkelen van onderzoekend vermogen bij studenten reflecteert zich in de aanwezigheid van docent-onderzoekers, waaronder maar liefst acht gepromoveerde docenten en zes promovendi.

De fysieke leeromgeving heeft de opleiding adequaat ingericht. De voorzieningen zijn op orde; de enige kanttekening die studenten erbij plaatsen is de beperkte aanwezigheid van 'stopcontacten' en de behoefte om het aantal rustige werkplekken uit te breiden. De opleiding biedt een uitstekende omgang met studenten met een studiebeperking; de OC is stevig en van betekenis. De studiebegeleiding is effectief, onder meer door inzet van peer coaching en alumni.

Met name het stevige en goed doordachte curriculum, de krachtige wisselwerking met beroepspraktijk en onderzoek, die zich nadrukkelijk weerspiegelt in de capaciteiten en de professionele attitude van de individuele docenten en in het collectief, als de krachtige studiebegeleiding, brengt het panel in zijn afwegingen bij Standaard 2 tot het oordeel **'goed'**.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Het toetsbeleid voor de opleiding wordt op Instituutsniveau geformuleerd. Hierin staan de wettelijke kaders, de visie op toetsen, de borging van de kwaliteit en de organisatie van de toetsing beschreven. Het centrale toetsbeleid is vervolgens vertaald naar een toetsplan voor de opleiding, waarin onder meer de toetsprogramma's voor de varianten zijn opgenomen.

Voor het eerste jaar van de voltijdse en duale variant ziet het toetsprogramma er bijvoorbeeld als volgt uit:

EXAMENPROGRAMMA - Verpleegkunde, Jaar 1, Studiejaar 2018-2019, Route Voltijd												
Cursusnaam	Cursuscode	sp	Onderwijsperiode								Praktische oefening	Eind-niveau
			1		2		3		4			
			contacttijd x 50 min.	Toets	contacttijd x 50 min.	Toets	contacttijd x 50 min.	Toets	contacttijd x 50 min.	Toets		
OP1 - Kind en jeugd		10										
Kennistoets 'Welkom'	OVKWK01K1	6	63	S								Legenda
VIA 'welkom'	OVK11VIA01	4	28	O							POA	Toetsvormen
OP2 - De volwassen mens		20										S=schriftelijk
Kennistoets 'Blijf gezond'	OVKBGZ01K1	6		63	S							PF=portfolio
VIA 'Blijf gezond'	OVK12VIA01	4		28	O						POA	M=mondeling
Rekenen	OVK12REK01	2		10	S							O=opdracht
Vaardigheden Handen aan het bed en patientcontact	OVK12VHL01	6	36		36	V					POA	V=vaardigheidstoets
Keuzeonderwijs		2		16								Bij de kolom 'Praktische oefening':
OP3 De oudere wordende mens		12										POA=verplichte aanwezigheid bij cursussen met 'praktische oefeningen'
Kennistoets 'Gezond ouder worden'	OVKGOZ01K1	6			63	S						
VIA 'Gezond ouder worden'	OVKVGZ01P1	4			16	O					POA	
Keuzeonderwijs		2			16							
OP4 - Psychiatrie		18										
Kennistoets 'Geen paniek'	OVKGPK01K1	6						65	S			
Vaardigheden Verplegen in samenwerking	OVKVIS01K1	6			36		36	V	POA			
Regielijn - Eindgesprek	OVKSLC17S1	4	20		15		14		23	PF		
Keuzeonderwijs		2							16			
		60	147		168		145		140		600	

Fig. 2 – Voorbeeld toetsprogramma

De toetsprogramma's voor de verschillende studie jaren laten zien dat de opleiding uiteenlopende toetsvormen inzet, afgestemd op de niveaus van Miller. Zo zijn er schriftelijke kennistoetsen, praktijkopdrachten, vaardigheidstoetsen en portfolio-assessments. Op het hoogste niveau van Miller (doen) toetst de opleiding, met name in de stages, de competentie-beheersing van de student door middel van een performance assessment of een portfolio met CGI. In de eerste twee studie jaren worden de leerlijnen afzonderlijk getoetst, in het derde en vierde jaar is er sprake van integrale toetsing in de vorm van beroepsproducten.

Voor de beoordeling van stages heeft de opleiding de 16 competenties, c.q. de beoogde leerresultaten, uitgewerkt in toetsbare beoordelingscriteria op de drie competentiebeheersingsniveaus. De beoordelingscriteria op het hoogste niveau, zo stelt het panel vast, representeren het bachelorniveau en komen nadrukkelijk terug in de beoordelingsformulieren.

Voor de constructie van toetsen en assessments hanteert de opleiding toetsmatrijzen, waarmee zij de validiteit van beoordelingen borgt; voor de beoordeling van vaardigheden, projecten en de professionele en persoonlijke ontwikkeling van de student hanteert de opleiding beoordelingsformulieren en rubrics. De voorbeelden die het panel hiervan tijdens de audit inzag, waren over het algemeen zorgvuldig ontworpen en passend voor de te beoordelen studieonderdelen. Het panel vond de rubrics ten behoeve van het Criterium Gericht Interview nog tamelijk abstract en daardoor breed interpreteerbaar; deze – zo had de opleiding (en met name ook de examencommissie inmiddels al vastgesteld – behoeven nog een nadere concretiseringsslag.

Het panel vindt het toetsprogramma van de opleiding buitengewoon zorgvuldig en vanuit een heldere visie op toetsen ingericht. De toetsvormen zijn gevarieerd en afgestemd op het onderwijs en de leerdoelen van het voorafgaande onderwijs. Ook constateerde het panel dat de opleiding, waar nodig, met het oog op de betrouwbaarheid het vier-ogenprincipe inzet bij de constructie en beoordeling van toetsen.

Studenten, zo stelt het panel vast, weten goed waarop zij beoordeeld worden; de studiedocumentatie bevat daarover heldere informatie.

De examencommissie, die sinds september 2017 op instituutsniveau is ingericht en een vertegenwoordiging vanuit de hbo-V opleiding kent, maakte op het panel een gedegen indruk. Uit het Jaarverslag 2017-2018 van de examencommissie blijkt dat zij haar wettelijke borgingstaken – waaronder het aanwijzen van examinatoren – serieus neemt. Ook de toetscommissie is inhoudelijk sterk en heeft goed in het vizier wat er nog moet gebeuren. De leden van de toetscommissie hebben de studiejaren onderling verdeeld om toetsing te borgen en de docenten proactief te ondersteunen bij het construeren van toetsen. Ook deden twee leden in het kader van hun eigen SKE-traject onderzoek naar verschillende aspecten van het toetsprogramma, wat geresulteerd heeft in de aanscherping van de pdca-cyclus. Een mooie verbinding tussen deskundigheidsbevordering en de directe toepassing ervan in de praktijk, zo vindt het panel.

Afstudeerprogramma

Alle onderdelen van het eindniveau (het 'eindexamen') heeft de opleiding uitgewerkt in een handleiding afstuderen. De zestien competenties op eindniveau zijn verdeeld over drie afstudeeronderdelen: (i) *de afstudeeropdracht* (10 EC), waarmee in een beroepsproduct (een artikel en posterpresentatie) twee competenties worden aangetoond; (ii) *de stage en stagebeoordeling* of, bij deeltijd en duale studenten, de beoordeling van het leren in de praktijk (18 EC), waarmee twaalf competenties worden aangetoond en (iii) *het eindassessment* (2 EC) waarmee de student in een meta-reflectie en gesprek de laatste competentie aantoont. Het eindresultaat van het afstudeersemester bestaat derhalve uit drie cijfers. Er is geen onderlinge weging of één gemiddeld resultaat. Alle drie de onderdelen dient de student met een voldoende (minimaal 5,5) af te sluiten.

Voor de afstudeeropdracht kan de student kiezen uit drie varianten: (i) een analyse van een zorgsituatie in de praktijk met beperkt literatuuronderzoek en een praktijkonderzoek; (ii) een uitgebreide literatuurstudie met een advies naar aanleiding daarvan voor een praktijksituatie; (iii) een praktijkonderzoek, ondersteund met literatuur. Deze variant wordt meestal uitgevoerd binnen een onderzoekslijn van het Kenniscentrum Zorginnovatie (KCZ). Dit laatste ziet de opleiding als een optie voor ambitieuze studenten.

De afstudeerfase wordt afgerond met een artikel en posterpresentatie voor de afstudeeropdracht, een beoordeling van het behaalde competentieniveau op basis van het functioneren in de stage/werksituatie en een meta-reflectie. De meta-reflectie legt de nadruk op eigen competentieontwikkeling, beroepstrots en specifieke persoonlijke sterkten en ontwikkelpunten. De student reflecteert op zijn ontwikkeling en de eigen invulling van het verpleegkundig beroep tegen de achtergrond van alle behaalde beroepscompetenties.

De *afstudeeropdracht* wordt beoordeeld door twee docenten, onafhankelijk van elkaar en op basis van een rubric. Het gemiddelde van beide beoordelingen, vormt het eindcijfer, mits beide beoordelaars zich in de uitkomst kunnen vinden. Bij verschil van mening wordt een derde beoordelaar ingezet; wanneer een student het oneens is met een beoordeling wordt een lector van het KCZI ingeschakeld.

De tussenevaluatie en eindbeoordeling van de stage heeft de opleiding voor het studiejaar 2018-2019 gewijzigd. Voorheen vond dit plaats in de praktijk door de instellingsdocent samen met de praktijkopleider, de laatste in een adviserende rol. Nu worden de af te toetsen competenties voor de stage en het assessment in een portfolioassessment met gesprek afgetoetst door twee onafhankelijke beoordelaars: een docent van de opleiding en een praktijkopleider, niet zijnde de praktijkopleider van de stage. Het panel vindt dit een goede maatregel, omdat het de becijfering van de stages aan de hoge kant vond.

In een criterium gericht interview (CGI) met de STARRT-methodiek laat de student zien alle betrokken competenties op het eindniveau te beheersen aan de hand van een beschrijving van een kritische beroepssituatie, ondersteund met de feedback uit de stage of werksituatie. Het panel vindt het overigens een goed idee van de opleiding om de beoordelingen en de te beoordelen competenties van de stage en het eindassessment te integreren in één beoordeling, omdat deze nu sterk overlappen.

Uit de audit blijkt dat beoordelaars en begeleiders hun werkwijze en beoordelingssystematiek stelselmatig kalibreren. Een goede zaak, zo vindt het panel, maar tegelijkertijd kan de beoordelingssystematiek voor het CGI nog verbeterd worden: de omschrijvingen in de rubric vindt het panel nog te weinig discriminerend voor een adequate beoordeling. Studenten scoren in de NSE de kwaliteit van het afstuderen en hun begeleidende docenten bovengemiddeld (4.0 op een vijfpuntschaal).

Weging en Oordeel

De opleiding heeft een heldere visie op toetsen, die goed aansluit op haar didactisch concept. Zij borgt de validiteit, betrouwbaarheid en – voor studenten – de transparantie van de toetsing. Ook de variatie in toetsen is prima op orde, zorgvuldig afgestemd op het voorafgaande onderwijs en de te toetsen leerdoelen. Examencommissie en toetscommissie zijn beide stevig in positie, staan borg voor het eindniveau, hanteren een heldere verbeteragenda en stimuleren een kwaliteitsbewustzijn rondom toetsing, onder meer door toetsconstructeurs te ondersteunen en de kalibratie tussen beoordelaars te stimuleren. Het samennemen van stagebeoordeling en assessment is een goede gedachte; de beoordelingssystematiek van het CGI is, zo weet ook de opleiding, voor verbetering vatbaar.

Met name vanwege de bovengemiddelde stevigheid van het toetssysteem, met een fraaie variatie in toetsvormen en de stevigheid van het afstudeerprogramma, waar in de toetsing van alle competenties de student op het niveau van de beginnende beroepsbeoefenaar wordt beoordeeld en de student de mogelijkheid heeft over de vorm van zijn afstudeeropdracht zelf de regie te voeren, komt het panel voor Standaard 3 tot het oordeel **'goed'**.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Het panel beoordeelde voorafgaand aan de audit de werken uit de afstudeerprogramma's van 15 studenten. Het accent in de beoordeling lag op het studiejaar 2017-2018, omdat de opleiding in dat jaar de opzet van het afstuderen heeft veranderd (zie Standaard 3). Het panel zag, verdeeld over de voltijdse, duale en deeltijdse variant (in afbouw) de volledige afstudeerdossiers met afstudeeropdracht, stageverslag en assessment. Ook was de steekproef dusdanig genomen dat alle drie de varianten (zie Standaard 3) van de afstudeeropdracht erin waren vertegenwoordigd. De conclusie van de dossierreview door het panel is, dat de opleiding over de volle breedte verpleegkundigen aflevert die beschikken over het vereiste hbo-bachelorniveau. Het panel stemt, binnen de marges van 0,5 punt verschil, volledig in met de toegekende cijfers voor de uiteenlopende onderzoekproducten/afstudeeropdrachten en zag bovendien buitengewoon relevant afstudeerwerk. Er is over de gehele linie sprake van een stevige, goed onderbouwde onderzoeksopzet, substantieel literatuurgebruik en navolgbaar uitgevoerd onderzoek met bruikbare uitkomsten; ook hebben studenten – anders dan bij enkele zusteropleidingen – expliciet aandacht voor ethische aspecten van onderzoek bij patiënten (*informed consent* en de aandacht voor veilige dataopslag). Het panel vindt dat de stevige betrokkenheid van lectoraten tastbaar doorwerkt in de kwaliteit van het afstudeerwerk.

Waardering werkveld

Uit de hbo-monitor 2017 blijkt dat 73% van de respondenten hun Rotterdamse hbo-V opleiding een goede basis vindt om te starten in de beroepspraktijk dan wel om de competenties verder te ontwikkelen. Ten opzicht van de monitor in 2016 (64%) is sprake van een significante stijging. Ook vinden afgestudeerden hun opleiding nu beter aansluiten op het verpleegkundig beroep dan in 2016 (van 83 naar 86%). Duidelijke signalen dat de opleiding zich met de revisie van haar curriculum op het goede spoor bevindt.

Over het functioneren in de praktijk zijn de werkveldvertegenwoordigers met wie het panel tijdens de audit sprak zeer tevreden; hun enthousiasme over de opleiding ('goede werkhouding', 'aanpakkers', 'prima kennis- en vaardigheidsniveau', 'onderzoekend') overstijgt nog enigszins de uitkomsten van een recent (2018) uitgevoerde werkveldenquête, waarin 18 werkgevers komen tot een gemiddelde waardering van 3,6 op een vijfpuntschaal.

Weging en Oordeel

Het afstudeerniveau van de hbo-V opleiding van Hogeschool Rotterdam is bovengemiddeld en consistent hoog. De sterke wisselwerking tussen lectoraten en het programma heeft nadrukkelijke impact op de kwaliteit van afstuderen. De toegekende cijfers zijn passend. Het werkveld is zeer te spreken over de afgestudeerden, de waardering onder alumni neemt significant toe.

Het panel beoordeelt de bovengemiddeld hoge kwaliteit van afstuderen als **'goed'**.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

In een gevarieerd auditprogramma heeft het panel een goed beeld gekregen van de hbo-V opleiding van Hogeschool Rotterdam. Er was sprake van een hoge mate van consistentie tussen de verschillende gesprekspanels en wat het panel in praktijksessies hoorde en zag.

De opleiding heeft een uitstekend beeld van haar sterke kanten, maar weet wat er nog moet gebeuren: ambitie is alom aanwezig. De opleiding oogst waardering bij het panel voor het feit dat de transitie naar het nieuwe curriculum plaatsvindt zonder dat studenten er hinder van ondervinden. Met de recent doorgevoerde veranderingen in het afstudeerprogramma laat de opleiding bovendien eindproducten zien van een hoog niveau.

In lijn met de beslisregels van de NVAO komt het panel met het oordeel 'voldoende' voor standaard 1 en het oordeel 'goed' voor de standaarden 2 tot en met 4 voor de opleiding als geheel tot het oordeel **'goed'**.

Het panel adviseert de NVAO dan ook de hbo-bacheloropleiding tot Verpleegkundige van Hogeschool Rotterdam, in zowel de voltijdse, de uitfaserende deeltijdse en de duale variant, opnieuw te accrediteren voor een periode van zes (6) jaar.

6. AANBEVELINGEN

- Kijk nog eens goed naar de beoordelingssystematiek van het CGI in de afstudeerfase; overweeg daarbij advies te vragen aan de Expertisegroep toetsen en beoordelen van Hogeschool Rotterdam, waar op dit gebied veel expertise voorhanden is.
- Expliciteer de eigenheid van de opleiding, wat gezien de instroom en de situationele omgeving (aandacht voor diversiteit en grote stadsproblematiek) zeker mogelijk is. Verbind dat meer expliciet met het thema terugdringen van gezondheidsverschillen in samenwerking met Social Studies.
- Tracht ook excellente studenten meer te honoreren, wanneer het formele honourstraject van de Hogeschool Rotterdam problematisch blijft door ze bijvoorbeeld meer in te zetten bij het onderzoekscentrum.
- Gezien de veranderende beroepsomgeving is het belangrijk dat alle studenten voor een aantal EC's in een multi-professionele omgeving terechtkomen via stages of projecten.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Rotterdam, Beperkte Opleidingsbeoordeling van de hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige voltijd/duaal/deeltijd uitfaserend	
Standaarden	Oordeel
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	V
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	G
Standaard 3 Toetsing	G
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	G
Algemeen eindoordeel	G

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma: Beperkte Opleidingsbeoordeling hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige – Hogeschool Rotterdam

Datum: 17 januari 2019

Locatie: Rochussenstraat 198, 3015 Rotterdam

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers ²
09.00 – 09.15	Welkom door opleidingsmanagement	directeur IVG onderwijsmanager hbo-V onderwijsmanager hbo-V
09.15 – 09.30	Korte introductie hbo-V	projectleider visitatie
09.30 – 10.30	Vorbereiding en materiaalbestudering	
10.30 – 11.15	Docententeam over professionalisering en samenwerking	– docent en coördinator leerjaar 1 en voltijd verkort – docent en coördinator leerjaar 2 – docent leerjaar 2 en trainer assessoren – docent en coördinator leerjaar 3 – docent leerjaar 1 en secretaris opleidingscommissie, beeldcoach in opleiding – docent leerjaar 2 en voorzitter curriculumraad
11.15 – 12.00	Gesprek met studenten	– student leerjaar 1 – student leerjaar 2 – student leerjaar 3 – student deeltijd – student voltijd verkort – Alumnus – studentlid opleidingscommissie leerjaar 1 – studentlid opleidingscommissie leerjaar 3 – studentvoorzitter opleidingscommissie leerjaar 4
12.00 – 12.45	Onderwijs ervaren Panel splitst op en bezoekt een bijeenkomst.	1. Presentatie producten van de minor zorgtechnologie en SPRiNG onderzoek 2. Werkgroep analyse zorgsituatie leerjaar 3 met docent. 3. Toetsing vaardighedenlijn leerjaar 2 met twee docenten.
12.45 – 13.30	Lunch en overleg visitatiepanel	
13.30 – 14.30	Wereldcafé Panel splitst op en bezoekt twee onderwerpen.	<u>Groep 1:</u> • 13.30 – 14.00 uur: <u>Binnenschoolse leeromgeving</u> Onderwerpen: opbouw van het onderwijsprogramma, leerlijnen, studeerbaarheid – docent leerjaar 3 – docent leerjaar 1 – docent leerjaar 1 en voltijd verkort – docent deeltijd – docent leerjaar 3, coördinator studentzaken

² NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Tijdstip	Programmaonderdeel	Deelnemers ²
		<ul style="list-style-type: none"> 14.00 – 14.30 uur: <u>Stage</u> Onderwerpen: instellingsdocentschap, internationalisering, samenwerking werkveld en hogeschool, stagemodellen, toetsen met de BoKS – stagecoördinator – trainee Laurens, docent leerjaar 2 – coördinator internationalisering – docent leerjaar 1 – Stafadviseur initieel onderwijs Erasmus MC Academie – teammanager Laurens Academie <p><u>Groep 2:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> 13.30 – 14.00 uur: <u>Toetsing</u> Onderwerpen: formatief/summatief, eenduidigheid/kalibratie/afstemming, simulatiepatiënten – docent leerjaar 3 – docent en coördinator leerjaar 3, lid curriculumraad – docent leerjaar 1 – docent leerjaar 2 14.00 – 14.30 uur: <u>Afstuderen</u> Onderwerpen: afstudeerscriptie, -stage en eindassessment – coördinator afstuderen – hoofddocent – lector Kenniscentrum Zorginnovatie – HBO praktijkopleider Careyn – coördinator afstuderen
14.30 – 15.00	Pauze en interne terugkoppeling panel	
15.00 – 15.30	Borging	<ul style="list-style-type: none"> – voorzitter examencommissie – lid examencommissie – voorzitter toetscommissie – lid toetscommissie
15.30 – 16.00	Opleidingsmanagement	<ul style="list-style-type: none"> – directeur IVG – programmadirecteur Kenniscentrum Zorginnovatie – onderwijsmanager hbo-V – onderwijsmanager hbo-V
16.00 – 17.00	Beoordelingstijd panel	
17.00 – 17.15	Terugkoppeling en afsluiting	Iedereen welkom

Werkwijze

Bij de beoordeling van de opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde “Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs” van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleiding en haar varianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het Zelfevaluatie-rapport bevatte een studentenhoofdstuk waarin de ervaringen met en oordelen over de opleiding op grafisch-visuele wijzen waren verbeeld.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De opleidingen binnen het cluster werden grotendeels door hetzelfde panel beoordeeld.

De afstemming is allereerst geborgd door de in dit verantwoordingsformulier gepresenteerde overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Verdere kalibratie tussen de deelpanels vindt voorts plaats door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van voor zoveel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgenomen in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2016'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatierapport opleiding
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematische programmaoverzichten.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle eindwerken van de laatste twee jaar waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie, verslagen opleidingscommissie en verslag kalibreersessie met andere hogeschool.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.
- NSE-uitkomsten 2018
- Diverse door de opleiding gebruikte bronnen bij het opstellen van haar Zelfevaluatie.

De namen en studentnummers van de eindwerken met beoordelingen die het panel heeft bestudeerd, zijn bekend bij de secretaris van het panel.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	HBO-Bachelor Nursing West
----------------------	---------------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Expertise					
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie- / audit	Studentzaken
Drs. W.G. van Raaijen	Voorzitter			x		x	
Prof. Dr. P. Moons	Lid	x	x	x	x	x	
Dr. M.J.M. Adriaansen	Lid	x	x	x	x		
J. Stegeman	Student-lid						x
H.R. van der Made	Secretaris			x		x	

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Drs. W.G. van Raaijen	De heer Van Raaijen is partner bij Hobéon en veelvuldig betrokken geweest bij audits, waaronder accreditatieaudits.
Prof. Dr. P. Moons	De heer Moons, van oorsprong verpleegkundige, is hoogleraar Verplegingswetenschap bij het Academisch Centrum voor Verpleegkunde en Vroedkunde van de Katholieke Universiteit (KU) Leuven en is programmadirecteur voor de opleiding Master in de Verpleegkunde en de Vroedkunde aldaar.
Dr. M.J.M. Adriaansen	Mevrouw Adriaansen, van oorsprong verpleegkundige en docent verpleegkunde, was o.a. coördinator van de Master Advanced Nursing Practice bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen (HAN) en is momenteel lector Innovatie in de Care – voorheen lector Langdurige Zorg – bij de HAN.
J. Stegeman	De heer Stegeman is duale student hbo-Verpleegkunde bij Hogeschool Utrecht.
H.R. van der Made	De heer Van der Made is sinds september 2010 NVAO-erkend secretaris

Op 13 augustus 2018 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Opleiding tot Verpleegkundige (Nursing) van de Hogeschool Rotterdam, onder het nummer 007123.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl